

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

17 – 18 ЖОВТНЯ 2023 р.

«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»

м. Одеса

УДК 330.34:005.35(477"20")

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ХІ Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2023 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2023. – 663 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Козак К.Б. - д-р екон. наук, професор, директор ННІПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНТУ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Баранюк Х.О. – к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Седікова І.О. – д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., проф., Козак К.Б. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Згадова Н.С. – к.е.н., доц., Маркова Т.Д. – к.е.н., доц., Волкова А.Ю. – ас., Мільчева В.В. - PhD, доц., Новикова В.С.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ПРИ ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

**Тудейбич О.М., викладач української мови та літератури
ФКПАІТ ОНТУ, м. Одеса**

Одним із завдань кожного освітнього закладу є виховання громадянина, який є патріотом Батьківщини, підготовленим до активної участі в суспільному житті, здатним до критичного мислення та усвідомлюючим не тільки свої права, а й обов'язки. Тобто проблеми громадянського виховання молоді постійно у фокусі досліджень вітчизняних науковців, їх вирішення сьогодні потребує значної модернізації освітньо-виховного процесу. Адже від стану формування та розвитку громадянської відповідальності, яка є важливим аспектом становлення активного та свідомого громадянина (а українська мова та література можуть відігравати ключову роль у цьому процесі), залежить благополуччя не тільки окремої спільноти, а й держави в цілому.

Однією з проблем сьогодення є обмежений доступ до освіти, тобто втрата можливості для деяких здобувачів освіти навчатися очно – переважають дистанційне навчання, навчання онлайн: частина студентів знаходяться за кордоном, інші мають намір підвищити своє економічне становище, допомогти родині (йдуть працювати, і добре – коли за обраною спеціальністю). Багато студентів з низькими соціально-економічними статусами не мають можливості отримати вищу освіту через високі вартості навчання та витрати на житло та інші потреби.

Певна кількість здобувачів освіти сьогодні виявляють втрату інтересу до будь-якого навчання – переважає відсутність мотивації та подальших перспектив. Ці проблеми є серйозними та впливають на якість навчання, формування громадської відповідальності та загальний розвиток здобувачів освіти. Коли студенти не бачать, як знання, які вони отримують, можуть бути застосовані у реальному житті і корисні для їх майбутньої кар'єри, вони можуть втрачати інтерес до навчання.

Для подолання цієї проблем важливо розробляти більш інтерактивні та практичні програми навчання онлайн, екстернат; створювати більш позитивне та сприяюче навчання середовище, сприяти підтримці та мотивації студентів, а також надавати можливості для застосування отриманих знань у реальному житті.

Також високий рівень економічного тиску на студентів можесприяти зниженню їхньої громадянської активності. Студенти можуть відмовлятися від участі в громадських заходах через нестачу часу і коштів. Соціально вразливі студенти, які походять із малозабезпечених сімей,

можуть відчувати відсутність підтримки та стимулюючого середовища для навчання і самореалізації. До того ж, існує певна недостатність стимулюючих програм та підтримки для студентів, які виявляють високі досягнення у вивченні як української мови та літератури, так і інших дисциплін, може знижувати мотивацію їхнього подальшого розвитку в цій галузі. Складається враження, що громадянська відповідальність, як складова громадянської культури, не завжди враховується в українському суспільстві, і це може впливати на ставлення студентів до питань громадянської активності. Тому саме освіта має грати ключову роль у формуванні громадянської відповідальності. При тому що вона повинна бути доступною для всіх шарів суспільства.

У сучасному інформаційному світі існує загроза розділення національного інформаційного простору, коли студенти віддають перевагу інформації, отриманої з іноземних джерел, і забувають про українську мову та літературу. Це може призвести до втрати зв'язку з власною культурною спадщиною і, відповідно, громадянської відповідальності перед власною країною, адже існують певні питання та виклики, пов'язані зі збереженням, розвитком та сприйняттям цієї культурної спадщини в умовах війни, суворі реалії сучасного українського життя з усією жорстокою прямою підтвердили висновок вчених-гуманітаріїв про екзистенційний характер російсько-української війни, і від її результату нині залежить саме існування української держави. Тому формування громадянської відповідальності у студентської молоді за допомогою української мови та літератури є нагальною необхідністю і важливим аспектом соціально-економічного розвитку суспільства.

Щоб вирішити ці проблеми та сприяти формуванню громадянської відповідальності у студентській молоді за допомогою української мови та літератури, можна і потрібно вживати наступні заходи.

По-перше, українська мова і література є важливими чинниками формування національної ідентичності студентської молоді. Знання та розуміння власної мови і літературної спадщини сприяють розвитку патріотизму і гордості за свою країну, що може впливати та впливає на економічний та соціальний розвиток України. Володіння українською мовою є важливою навичкою для успішної соціально-економічної інтеграції в українському суспільстві. Здобувачі освіти, які вільно володіють українською мовою, мають більше можливостей для отримання роботи та подальшого кар'єрного зростання в Україні. Українська література є важливою частиною культурної спадщини країни, її вивчення допомагає студентам розширити свої знання про історію, культуру і цінності України, що впливає на розвиток загального культурного рівня суспільства; сприяє формуванню активної громадянської позиції студентів.

Знання мови та культурної спадщини підтримують участь в громадському житті, активну участь у виборах, громадських акціях та

інших ініціативах, що впливають на економічний розвиток та політичну ситуацію в країні. Важливо забезпечити належну увагу цим дисциплінам в навчальних програмах і розробити цікаві та актуальні курси. Дуже важлива професійна підготовка викладачів: потрібно забезпечити викладачів можливістю постійно підвищувати свій рівень професійної майстерності. Тому Уряд та освітні установи повинні робити акцент на забезпечення доступу до якісної освіти в цілому, і окремо саме якісної професійної освіти, для всіх шарів суспільства.

По-друге, у важких умовах сьогодення потрібно розробити діючі програми фінансової підтримки для студентів із низькими соціально-економічними статусами, включаючи стипендії та інші види допомоги; розробити стимулюючі програми для студентів, які проявляють високі досягнення у вивченні української мови та літератури.

По-третє, потрібно більш активно залучати громадські організації та активістів до процесу формування громадянської відповідальності здобувачів освіти через організацію громадянських ініціатив, семінарів, інтерактивних заходів і обговорень. Потрібно розвивати студентське самоврядування. Важливо впроваджувати в навчальні програми дисципліни та курси, спрямовані на розвиток громадянської відповідальності і активної громадянської позиції.

По-четверте, вивчення української мови та літератури має бути пов'язане із підтримкою та збереженням культурної спадщини України. Освіта повинна сприяти розумінню і цінуванню національної культури та мови.

По-п'яте, підприємства та корпорації можуть зробити свій внесок у формування громадянської відповідальності, надаючи фінансову підтримку для освітніх проєктів та ініціатив, спрямованих на розвиток української мови та літератури.

Загальна ініціатива та співпраця всіх зацікавлених сторін - уряду, освітніх закладів, громадського сектору і студентів - є важливими у вирішенні проблем соціально-економічного характеру при формуванні громадянської відповідальності у студентської молоді за допомогою української мови та літератури. Тільки відповідальний підхід до цих питань допоможе сформувати активних та громадянські відповідальних громадян, які будуть сприяти розвитку України і зміцненню її культурної та мовної ідентичності.

53.	Тарасенко Ю.В., Замлинський В.А. СТРУКТУРА ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	191
54.	Белов К.М. УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ У М'ЯСОПЕРЕРОБНІЙ ГАЛУЗІ...	194
55.	Вдовиченко В.О. АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ДІАГНОСТИКИ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	197
56.	Клименко К.В., Мельник В.В. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФРАНЧАЙЗИНГУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	201
57.	Євтушок О.В., Голодонюк О.М. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У СУЧАСНОМУ МАРКЕТИНГУ.....	205
58.	Содома Р.І. БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	209
59.	Алдакімов О.С. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	213
60.	Вовчанська О.М., Іванова Л.О. РОЛЬ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ У МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОВОЄННОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	217
61.	Юхновська Ю.О., Волик Н.Г., Риженко О.М. УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ.....	221
62.	Савенко І.І., Гобачьов Д.С. ДОСЛІДЖЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЕКСПОРТУ ПРОДУКТІВ ПЕРЕРОБКИ ЗЕРНА.....	224
63.	Тулейбич О.М. ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ПРИ ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	227
64.	Фрум О.Л., Дзюбак В.С. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИДІВ ТА МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	230
65.	Фрум О.Л., Фролов В.С. ХАРАКТЕРИСТИКА СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ПЕРІОД 2021-2027 РОКИ.....	234